

B) ADOLF HITLER MEGBÍZÁSA DR. EDMUND VEESENMAYER SZÁMÁRA

1. A birodalom magyarországi érdekeit a jövőben a nagynémet birodalom teljhatalmú magyarországi megbízottja fogja fgyelemmel kísérni, aki egyben a követ címet viseli.

2. A birodalom teljhatalmú megbízottja felelős a magyar politika minden fejleményéért, és utasításait a külügyek birodalmi miniszterétől kapja. Feladata elsősorban, hogy elősegítse olyan új magyar nemzeti kormány megalakítását, amely eltökélte, hogy a háromhatalmi egyezményből folyó szövetségesi hűségét lojálisan és a végső győzelemig megőrzi. Ezt a kormányt a birodalom teljhatalmú megbízottja lássa el iránymutató tanácsaival, és képviselje nála a birodalom összes érdekeit.

3. A birodalom teljhatalmú megbízottja gondoskodik arról, hogy az ország teljes közigazgatását – a német csapatok ott tartózkodásának idején is – az ő irányítása alatt álló kormány intézze, azzal a céllal, hogy az ország minden erőforrását, elsősorban gazdasági lehetőségeit, a közös hadviselés érdekében maximálisan kihasználja.

4. [...] Az SS és a rendőrség német erővel végrehajtandó magyarországi feladatainak ellátására – elsősorban a zsidókérdés rendőrségi vonatkozásaiban – a birodalom teljhatalmú megbízottjának törzséhez nyer beosztást egy magasabb SS- és rendőrségi vezető, aki a megbízott politikai utasításai szerint jár el.

5. Amíg német csapatok tartózkodnak Magyarországon, addig e csapatok parancsnoka gyakorolja Magyarországon a katonai felségjogokat. A parancsnok az OKW⁶ főnökének van alárendelve, és tőle kapja utasításait. [...]

A Wehrmacht igényeit polgári területen a birodalom teljhatalmú megbízottja teljesíti.

Késedelemből eredő sürgős veszély esetén jogosult a német csapatok parancsnoka polgári téren is elrendelni olyan rendszabályokat, amelyek a katonai feladatok megoldásához szükségesek. [...]

Mindazokban a kérdésekben, ahol hatásköreik érintkeznek, a birodalom teljhatalmú megbízottja és a német csapatok parancsnoka a legszorosabban tartoznak együttműködni, és intézkedéseiket kölcsönösen egyeztetni. [...]

Forrás: Magyarország és a második világháború, 460.

C) AZ ORSZÁG NÉMET MEGSZÁLLÁSÁNAK HIVATALOS BEJELENTÉSE

HIVATALOS JELENTÉS AZ ÚJ KORMÁNY KINEVEZÉSÉRŐL

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Abból a célból, hogy Magyarország a háromhatalmi egyezményben szövetkezett európai nemzeteknek a közös ellenség ellen közösen viselt háborújára

⁶ OKW: Oberkommando der Wehrmacht, a német hadsereg főparancsnoksága.

ban, különösen pedig a bolsevizmus hatásos leküzdésében minden erő mozgósításával és átfogó biztosítékok megteremtésével támogatást kapjon, kölcsönös megegyezés alapján német csapatok érkeztek Magyarországra.

A lemondott eddigi magyar kormány helyébe a Kormányzó úr Ófőméltósága Sztójay berlini magyar követet bízta meg az új kormány megalakításával.

A két szövetséges kormány egyetért abban, hogy a megtett intézkedések hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a magyar és német nép közötti régi barátság és fegyvertársi együttműködés szellemében Magyarországnak minden segítő eszköze a közös ügy végső győzelme érdekében latba vetessék.

Forrás: Száz magyar esztendő, 380.

1. Hol tartózkodott Horthy a német megszállás kezdetekor? Miért nem állt ellen a magyar honvédség a megszálló erőknek?
2. Milyen tények utalnak a forrásokban a német akció szervezetségére?
3. Mely magyarországi erőkre támaszkodhattak a németek a megszálláskor? Milyen német szervezetek működtek legálisan hazánkban már a német megszállás előtt is?
4. A németek mely állami szervei közreműködtek hazánk megszállásában? Mely magyarországi intézményeket vették elsőként saját ellenőrzésük alá? Miért éppen ezeket?
5. Honnan tudhatta a Gestapo és az SS, hogy kiket kell letartóztatni, kik a németellenes magyar politikusok?
6. A források (különösen a második forrás) alapján bizonyítsd be, hogy a német megszállással megszűnt Magyarország önállósága!
7. Keresd meg azokat a részleteket, amelyek bizonyítják, hogy a németek az ország totális háborús igénybevételére készülnek!
8. Hogyan nevezi az ország megszállását a hivatalos jelentés [c] forrás]? Mivel indokolja a német megszállást e jelentés? Mi a megszállás célja a Veesenmayernek adott megbízás szerint?
9. Keresd ellentmondásokat a harmadik forrás, illetve az első és második forrás állításai között! (Gondolj a német–magyar egyetértésre és fegyverbarátságra, a magyar kormány kinevezésére stb.)
10. Nézz utána, mi történt Kállay miniszterelnökkel lemondása után! Hogyan alakult a továbbiakban az új miniszterelnök, Sztójay Döme politikusi pályája, sorsa?
11. Nézz utána, hogy milyen szerepet vállalt Hóman Bálint a magyar politikában, kultúrában, s mi lett a sorsa a háborút követően!

13. A MAGYAR FRONT KIÁLTVÁNYA A MAGYAR NEMZETHEZ

Budapest, 1944. június

Történelmünk legsúlyosabb órájában szólunk a nemzethez. Német hódító tört országunkra. Életünk, szabadságunk, nemzetünk léte, eljövendő nemzedékek sorsa van kockára vetve. [...]

A szabadságért harcoló népek befejezték előkészületeiket, hogy együttes, halálos csapást mérjenek a hitleri rémuralomra. A Vörös Hadsereg felszabadította csaknem az egész Szovjetuniót, és készen áll, hogy a nyugati támadással egy időben a megszállott országokon át folytassa a német ragadozó üldözését. A német ipari termelést és közlekedést bénító angolszász légi offenzíva mellett már sikeresen folynak az általános támadást bevezető olaszországi hadműveletek. A fasiszta propaganda maga is elkerülhetetlennek tartja az inváziót. Ugyan-